

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltelek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor.

Fél évre . . . . . 4 kor.

Negyed évre . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyiltelek pótlására 50 fillér.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Egzisztenciák.

Különösen nagy városokban figyelhetjük meg, hogy a férfi lakosok majd 50%-a igazolható hivatást, foglalkozást nem űz. Ott láthatjuk naphosszat a kávéház avagy a vendéglő jól fűtött helyiségeiben s ott is inkább a szórakozásoknak élnek, semmint hogy valami foglalatosságot űznének. Jól öltözöttek, jól tápláltak, az élet nehéz viharzásai semmi nyomot rajtuk nem hagytak, sőt legtöbb esetben gondozottabb külsővel jelennek meg, mint azok, akik az élet küzdelmeiben részt véve, megrokkantak a sok munka alatt.

Kik ők s merre van a hazájuk?! Ez a kérdés tolt fel önkéntelenül ajkunkra, de bizony alig találunk olyanra, aki e kérdésünket válasszal honorálhatná. Senki sem ismeri őket, csak épen onnan, ahol megfordulnak. A kávéház kiszolgáló személyzete illő reverenciával adozik nekik, hiszen a legjobb vendégek ők. Ezek adják a legtöbb borraivat, a kávéház s vendéglők tulajdonosainak ők a legjobb fogyasztói. Biztosan megjeleneek, akár a házbér negyedévenként, vagy mint télen a fagy. Betegség, gondok nem tartják vissza őket napi szórakozásuktól. Ott ülnek a törzsasztalnál s már a személyzet s gazda úgy számít rájuk, mint a delutáni alszó rendes partnerjére.

S láthatjuk őket ugyanazon a helyen

évek hosszú során át. Télen meleg kabátban, nyáron divatos könnyű öltözkében. Mindig stilszerűen s mindig jókedvben. Hogy honnan szerzik a mindezekhez nélkülözhetetlen bevételeket, azt csak épen a jó Isten tudná megmondani, viszont azonban a nagy alkotó, nyilván egyéb elfoglaltsága miatt, sem tudna erről felvilágosítással szolgálni.

Nem görnyednek ők semmiféle hivatalban, nem űznek kereskedést, még kevésbé ipart, csak élnek, mint az Isten madarai s vígan csiripelnek, mint a gondtalan, vidám verebek.

S nagyrészt családosok is. Otthon jól fűtött, szépen berendezett lakás várja a ház urát, aki mindennap annyival jön haza, hogy a másnapi kosztjénat hiány nélkül kiutalhatja a ház asszonyának. Sőt telik egyéb szórakozásokra is, mert hiszen őket láthatjuk legtöbbször azok a szórakoztató helyeken, melyek látogatását, mi vékonypénzü munkás emberek, oly ritkán engedhetjük meg magunknak.

S mégis, mind e szép példányai az emberiségnek egy gyűjtőfogalom alá tartoznak: kétes egzisztenciák.

Igen! Mert létük, fenmaradásuk nincsen semmi bizonyos támpontozhoz fűzve. Élnék egyik-napról a másira s lesik a sült galambot, mely néha-néha úgy látszik mégis berepül a szájukba, különben honnan telnek minden kedvtelésükre?!

Ha természetünkben volna, talán még irigyelnek is őket, akik egy hosszú életet keresztül az életnek csupán napsugaras oldalát ismerik. Akiknek tenyere sohasem kergesedett fel a munkában s kiknek hajszála nem őszült meg a gondokban. Akik mindig fiatalok maradnak, mert hiszen nincsen idejük megöregedni s akiknek egyetlen egy gondjuk van csupán, vajjon a delutáni kártyapárti együtt lesz-e a megszokott kávéházban, vagy el-elmarad közülök valamelyik, az élet sűrűltjei közül.

Az új csavargótörvény, mely az uri foglalkozásnékülieket szemelte ki áldozatul, kissé kellemetlenül érintette talán ezeket az egzisztenciákat, de s ugylátszik, a régi közmondásnak igaza van — minden csoda csak három napig tart — s a negyedik napon már csapat-papot felejtve, épen úgy űzik továbbra is a munkátlanúságot, mint azelőtt, amikor a törvény még nem gondoskodott róluk, megemlékezvén egy szép alkotással ezekről az egzisztenciákról, a csavargótörvény keretében.

Kárhózzassuk őket, avagy szánjuk?! Avagy irigyeljük az élet e semmiféleit, akik miként a szorgalmas méhkasban a herék, csak az élet mézét élvezik, mit mások gyűjteneik számukra?! Egyiket sem tehetjük. Az élet maga igen individuális. Kinek a pap, kinek a papné tetszik jobban s miúgy joggal arrogálhassunk mi magunknak olyan előjogot,

Bakfis levél.

Egy kedves barátom négy hét előtt hosszú szenvedés után meghalt. Végredeletében úgy intőzkedett, hogy levéltára réam maradt. Íróasztalomon sok szép levél fekszik. Egyet közölni akarok, csak azért, hogy néhány szülő lássa, mi él kislánya lelkében. Hála Isten ma, már ritkábbak az ilyen szülők, mint akkor, midőn az alábbi levelet szerkesztették. De azok, akik még vannak, okuljanak a kis Irénke levelén, amelyet szőszierint közlök. Kedves Irén remélem nem haragszik érte. Vezeték nevét elhallgatom és így kettőnkön kívül senki sem fogja tudni ki e levél írója.

Ime a levél:

Tátrafüred, 1900. július 20.

Kedves Terus néni!

Engedje meg, hogy még egyszer, utóljára egészen nyílt és őszinte legyek Magához. — Ha ezt előszörval mondanám a Néniem, bizonyára így szólna: »Ugyan Irénke, mit beszélsz? Mi bajod van már megint?« Az a bajom, hogy nagyon nyomott kedély állapotban vagyok. Sok mindent a maga valójában tanultam megismerni. Leesett a hályog a szememről. Sajnos az is látom, hogy Terus néni nem szeret olyan szeretettel, mint

aminőt beképzelttem magamnak. A Néni szeret, mint egy kedves, gyakori kis vendéget, — de jobban nem.

Ne gondolja, hogy most a szemrehányások egész özöne fog következni. Miért is tennem azt? Hisz a hibás én vagyok. A Néni nem állatott soha egy percig, mindig nyílt és feltétlen őszinte volt hozzám — s én is az vagyok, amikor azt mondom, hogy most is szeretem — de másképp.

Mi idézte elő ezt a változást? Megirhatom. A Mulkar a Néni tiz napra Székesfehérvárra utazott. Nap nap után vártam egy képeslapot, egy üdvözetet — de nem jött. Fájt nagyon a dolog. Végre kezdem felette gondolkodni. Az eredmény az lett, hogy elkezdtem tisztán látni. Bevallottam magamnak, hogy amit én eddig oly szívesen hittem, az nem létezett. Saját magamat veztettem tévútra, amikor azt gondoltam, hogy úgy szeret, mint saját gyermekét.

Talán nem is kellett volna ezt bebeszélnem, ha odahaza több szeretetben részesültem volna. Mindent megkaptam, amit kívántam, uri környezetben élhetek, csak egy vágyam maradt teljesíttetlen. Tanúlni akarnék, hogy dolgozhassam. Szüleim nem engednek. Azt hiszik, ha egyik mulatságból a másikba visznek, ha udvarlókat látnak körülöttem, akkor én boldog vagyok. Pedig, hogy unom mindezt! Úgy égek a vágytól, valami ko-

moly munkába fogni, — de nem szabad. Oh miért is van függés e világon! Minden vágyamat, ambíciómat magamba kell fojtanom. Csoda-e, ha ily körülmények között egy 16—17 éves leány majd kétségbe esik?

Nyaralni küldtek szüleim, mert halvány vagyok. Oh, de nem kérdeztek »Mi fáj gyermekem?« Nem törődnek lelkeimmel semmit. Sírni szeretnék, ha anyám szobámba jön, leül a keverete és kezdi mesélni »Tudod Irén, Goldschmid Ella új kosztümöt kapott . . . Te se járhatj a régiem. Mondd, milyen színű legyen?« S ha hallgató és rosszkedvű vagyok, egy pár új cipővel vagy keztyűvel akarnak megörvendeztetni. — Minek mindez! Egy kedves szeretetteljes szó és én oly boldog lennék . . . !

Vajjon csoda-e, ha Terus néni annyira szerettem! Hisz maga volt az egyedüli, aki megértett, aki szeretett.

Csak hogy én többet képzeltem be magamnak, mint amannyit szabadolt volna . . . Most vége. Ha ezental nem leszek oly bizalmas a Nénihez, ne vegye tőlem rossznéven. Oly elkeseredett vagyok.

Oly zavart e levél. De azért ugy-e megértett? Csak azt az egyet ne gondolja, hogy már nem szeretem.

!! Bűtorúzet megnyitás !!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a FIALOVITS-féle üzletet sikerült az örökösöktől megvennem. Üzletemet a mai napon megnyitom és az összes raktáron lévő árukat olcsón eladom. Eladásra kerülnek: Fa-, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, mindennemű kárpított butorok. Üzletemet tovább folytatni szándékozván, felszerelem raktáramat mai kornak megfelelő

LEGMODERNEBB BUTOROKKAL. Sok évi tapasztalatom és összehajótéseim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. vévőmet nemcsak hogy elsőrendű és legmodernebb árukkal szolgálhatom ki, hanem minden versenyt a fővárossal szemben is felvehetek, úgy hogy mindenki helyben szerezheti be szükségletét. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Székelly Vilmos Nagykanizsa.

hogy kritikát gyakoroljunk a magyar társadalom ily nagy százaléka fölött? Végeredményben talán még rólink is kisütik, hogy improduktív életet éltünk, mert hiszen sem földet nem műveltünk, sem ruhát nem fabrikáltunk életünkben, de sőt még maradandó emléket sem állítottunk léteünknek.

Ez egyszer tehát nem gyakorolunk kritikát. Csak leszögezzük azt a szomorú tény, hogy társadalmi életünkben nagy réteget töltenek be azok, akik egész életüket a kellemes semmittevésnek szentelve, akár csak az olasz lazaronok, úgy hunyhaják le örök álomra még mindig csillogó szemeket, hogy senkinek sem vétettek talán egész életükben, de még kevesebbeknek használtak is ittlétkkel.

Jótevény képmutatók.

Ira: Pont.

Valami romantikus kiszózással szeretnők kezdeni, de ami találó lenne, az kissé vaskos. Finoman azt szeretnők kiírni, má — valahogy jobb sorsa van az ész nélkül kapirgáló tyuknak, mint nekünk, gondolkodó embereknek. Csak látni tudjuk a mai u. n. modern élet perspektívájában s a fonákosságok ezrei keringnek előttünk bomlott szín és formazavarban.

Csak egyet vegyünk. Hogy s miként vagyunk a jótevényességgel?

No, az szinte mesébe illő, hogy az irgalom szent nevében mennyi garast rabolnak ki egy a városi, mint a vidéki ember zsebéből. Virágzik a jótevényes pumpolás mindenfelé. S mire ó jámbor magyarom, kicsavar az eszed holmi zsebvédő trükköt, a leleményes eszű zsebnyitók már régesrég kitalálják az újabb lakat angolosan finom kulcsát.

S ha figyelemmel kísérjük az így összegyűjtött összegek további sorsát, hát néha elvéve kisül, hogy modern kórház vagy iskolapalota készül rajtuk, olyan, melyről a gazdag nyugati államok csak képeletben beszélnek (— mintha nem lenne jobb szerényebb kiállítású dolgokat produkálni, de — elegendő) — s ami a még gyakoribb eset, a jótevény célra gyűlt összegekről a titkári jelentés mondja el, hogy volt, nincs, vigye kánya: eladminisztráltak.

Hagyjuk azonban ezeket. Az országos lapok foglalkozzanak (há! Isten meg is te-

Ha legközelebb találkozunk, nem bánom, ha említi ezt a levelet — de csak négy szemközt.

Oh édes Néni, ugy tudnék sírni! Ha előttem lenne, nyakába borulnék és sírnék, zokognék.

Megértés és szeretet az, amit szüleimtől szeretnék és azt nem tudom megkapni. Mintha egy egész korzok választana el bennünket, oly különbözők a fel fogásaink. Sokszor gondoltam már arra, hogy mégis keresztülviszem vágyamat, mert nem bírok így henyén tovább élni — de szüleimmel nem tudok dacolni.

Hisz ők mindig csak a javamat akarják — az ő fel fogásuk szerint.

Mennyivel könnyebb lesz a jövő nemzedéknek! . . . »Minden kezdet nehéz» — mondják. Nekem csak ez a sorsom! Iparkodom bele nyugodni.

Utóljára voltam ily nyílt. Ezentúl mindent magamba zárok.

Isten vele édes Terus nénim! Ne vonja meg tőlem szeretetét, mert nagyon elbusulnék e vesztáson. Hisz Maga az egyetlen, aki megértett, eddig is.

Óleli és csókolja sokszor a kis
Irenkője.

szik!) — az ilyen jótékony képmutatással. A vidék szempontjából ugy állítható be a kérdés, helyese-e, ha minden »A könyörület emberbarátokhoz» — című felszólításra részényt oldunk?

Könnyű volna az egyenes felelet is, de elriasztó. Nem olvasnák tovább e cikket. Feleljünk tehát közvetett úton.

A mi vidéki társadalmunk el van látva mindazon szükségességgel, melyek nélkül a kellemes emberi élet el nem képzelhető? Vannak-e falusi népjóléti intézményeink? Olvasó, ismereteiket, hazafias érzést (. . . Jézus Mária!) terjesztő intézményeink? Felszerelt iskolák? Vajjon a szabad idejét most is az utcán lapdázva tölti-e a fiatalság, vagy van-e olcsó sportúzó eszköze? Jó néhány oszlopon keresztül folytathatók a kérdéstartó s a válasz mindenütt a patlogó — nincs! nincs!

A saját nyomorúságunkat érthetetlen közönyösségünk eltakarja, a tőlünk messze állók jajsavát azonban élesen csendülve halljuk. Mondják aztán, hogy nem önzetlen a magyar?

Csak hogy vigye el az ördög (— bocsánatot kérünk az őszinte szóért!) — az ilyen önzetlenséget.

Nem csapnivaló bolond-e, aki foszlott rongyokkal takarja a testét, de minden nélkülözhető pénzzel arra adja, hogy mások, nálánál hangosabb szóval jajsveszékő szegények frakkot ölthessenek? A mi önzetlenségünk pedig hasonló ehhez. Pedig az egyes eljárás az, hogy: nekem is legyen jó posztogunyám s ha marad pénzem, felebarátom itt van, vidd, szívesen adom: de nem frakkra ám! Az enyémmé hasonló szerény, tartós posztogunyára.

Ime egy beszédes zalai eset:

Egyik törvényes rendelkezés ugy szól, hogy 1911. szept. 1-ig minden iskolát lánssanak el egy minimális tanszergyűjteménnyel. A tanító hivatozik a törvény intézkedésére s kéri, hogy a szükséges összeget szavazza meg az iskolafenntartó.

Az előbb még mosolygós arcok mely barázdákba gyűrődnek, a dolmány minden gombja a maga lyukába kerül s u. n. kinos szünet következik. S csak jó idő múltán süli ki egyik kegyesen néző polgártárs: »Minek-a? Móg osztéig, ha pénz vóna? De nincs, nagy jó uram . . . sok az adó.»

— De muszáj, bátyám. Elveszik különben az államsegélyt.

— No majd ha muszáj, akkor lössz. Hanem azért meg ne írja nagy jó uram, hogy muszáj lögyön, mert hát a Jézus nevében, akkor mögnézzük, elég kemény-e a koponyája? . . .

Jó néhány nap mulva aztán megszólítja Tuski tiszteletes ur az alsóvégi Bóka Roza asszonyt:

— Turinban új harangokat akarnak venni. Akkora harangokat, hogy a félvilág hallja majd, milyen szépen, erősen szólnak. Hanem ez sok pénzbe kerül. Irtak ide is, hogy adakozzanak a keresztény hívek. Gondoljanak csak lelkem a lelki üdvösségükre . . . Ugy lesz az bizonyos, ha nem fukarkodnak, ha szívesen adják szent célra a garast.

Harmadnap Bóka Roza asszony 280 koronát ad át a tiszteletes urnak, mondván: »Jó szívvel adtuk e keveset, több nem tellett.» Hát kell ide kommentár?

S kell itt tanulság után kutatni? Nem látszik-e világosan, hogy a mi köznépünk nevelése olyan, hogy a megvásárolható lelki-

üdvért a szájától vonja meg a falatot, a testi jólét, a kedves világi élet képe azonban csukva hagyja zsebét. S vajjon azon befolyásos hatalmasok, akik ilyen vagy bármilyen célra kopognak az irgalom garasáért, nem a jótékony képmutatói-e addig, míg össze nem harácsolják azt az összeget, ami nélkül a mai elszomorítottan rut falusi élet alantas kultúrnis helyére más nem kerülhet?

Ne kárhoztassuk a jólelkű magyar népet. Az ők szárandó helyzeteért, minden büncért viseljék a felelőséget Önök — jótékony képmutatók!

A muraszentmáriaiak harcban.

Az illirizmus polipja Muraszentmárián is terpeszkedik. Nyujtogatja telhetetlen szipolyait s fojtogatja a község lakóit, akik kétségbeesetten védelmet keresnek a polip ölkezése ellen a vármegye alispánjánál. Védelmet keresnek, mert az oltani plebános, Czirkvencsics Ede, dacára, hogy muraközi születésű s magyar középiskolát végzett és így magyarul beszél, mégis hívei közt az illir nyelvet, illir imákat, köszöntést s illir templomi énekeket meghonosítani törekszik. Hogy célját minél sikeresebben megvalósítsa, egy szlovén kántort is hozatott maga mellé Krajnából, aki törekvéseiben hű támasza s buzgó segítőtársa.

Mind Ezeket megtudjuk a beadványból, melyet a község összes lakói, aláírásukkal, egy nagykanizsai ügyvéd útján, a vármegye alispánjához terjesztettek fel. Ebben a szentmáriaiak kategorice kijelentik, hogy »muraközi nyelvet elvenni s az illir nyelvet rájuk oktrojálni semmi körülmények között nem engedik; nem engedik, hogy gyermekeik elforduljanak ősi szokásaiktól és ősi nyelvüktől; nem akarnak az illir nyelv felvétele által akaratlanul is politikai tendenciák és nagy szláv ábrándozások eszközeivé válni, hanem a szeretett magyar hazának hű fiai akarnak maradni s ha már egyhámi vezérük, plebánosuk és kántortanítójuk akadémikusossága miatt ezt magyarul nem tehetik, különleges nyelvet további használatával akarják kimutatni.

Nem sokat várunk az alispáni intervenciótól. Mert Zágráb nem javul, a zágrábi tendenciák ugyanazok maradnak eszentül is és Czirkvencsicsék törekvései sem változnak meg. A tengerbajon csak az elcsatolás segít. Addig, míg ezt meg nem valósítjuk, borsot hányunk a falra s a jóérzésű muraközi nép előtt a magyar ügyet csak kompromitáljuk.

K Ü L Ö N F É L É K .

— Húsvét után. A nagyhét ájtatos szer-tartásait a már előre megállapított szokásos sorrend szerint tartották meg a Ferenciek templomában. Legfényesebb volt közülök természetesen a fellámadás ünnepe, mely a pompás idő keretében rengeteg népet vonultatott fel a körmenet végtelen sorában. A katonaság is kivonult, melynek egyik szakasza sorsítélet adott az urfelmutatások alkalmával. A húsvét két ünnepeinek is pompás lavaszi idő kedvezett Csáktornyán. A gyönyörű időben a község mind a két napon nagyszámában kereste fel a templomot, mely virágos oltárral fogadta az ájtatoskodókat. A 11 óras misén a húsvéti szentbeszédet Varga Wolfgang hittanár tartotta. A templomi ájtatosságok elvégzése után a kö-

zönség a szabadba sietett, hogy a mindenki templomában, a virágfakaszú szabad természetben is dicsérve az Urat jóleső szórakozással töltse el a pihenésre és mulatságra szánt husvétünnepet.

— **Eljegyzés.** Laitin Dániel csáktornyai áll. polgári iskolai tanár eljegyezte Hajas Eszter ugyanottani polg. iskolai tanítónőt.

— **Kinevezés.** A nagykanizsai kir. törvényszék elnöke a törvényszék mellé rendszerezett állandó hites horvát tolmácsi állásra Kollay Lajos nagykanizsai lakost nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Antonovics Kálmán eljegyezte Schmidt Olga-t.

— **Halálozás.** Horváth Mihályné szül. Babics Irma úrasszony élte 40-ik, boldog házasságának 23-ik évében, hosszas betegség és a halotti szentségek felvétele után Muraviden f. hó 9-én jobblétre szenderült. Az elhunytat, akiben Horváth Mihály m. kir. államvasúti igazgatótanító neje s Babics Gábor muravidi községi jegyző leányát siralja, f. hó 11-én temették el. Az engedszelõ miseáldozatot f. hó 14-én mutatták be a boldogultat Nyugodjék békecséjében.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottyia-utca 10. és 12. A »Közgazdaság« rovataiban közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkiné, aki e céhből hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízszintbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Eise o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezesség és óvadékbiztosításokat, elmulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkszázás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérék és egyéb értékesebb tenyésztések biztosítását a »Minerva« általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára. A csáktornyai ügynökség. Benedikt E. és fia.

— **Nyilvános köszönet.** Özv. dr. Kra-sovecz Ignácné úrasszony és Wollák Rezső ügyvéd úr és neje, Murai Róbert elhalálozása alkalmából, keszörümeváltás címén, 30—30 k-t voltak szívesek a kórház alap javára adományozni, amiért Csáktornya előjárásága leghálásabb köszönetét tolmácsolja.

— **Kiss József-ünnep.** Az ujbabkori költők egyik legnagyobbika, Kiss József. Arany János tanítványa ő s ebből kifolyólag költészetének követője, folytatója. Nagyszabású költői műveivel nevet szerzett magának s úgy érthető, hogy születésének 70-ik évfordulóját sokfelé megünneplik, különösen a zsidóság körében, mely ezzel érthetően hódolatát tolmácsolja ama költő iránt, aki költészetében a népies tárgyak közé belevitte a zsidó népelet nyújtotta témákat is; a tipikusan magyar érzés világba mestersen belezsovi a specifikusan zsidó is. Kiaknázta a magyarzsidó népszokásokban rejlő poétikus hatásokat és ezzel új színeket, új hangokat hozott költészetünkbe. Ezt tolmácsolta Schwarz Lajos dr. ügyvéd is, aki a lapunk mult számában jelzett program szerint a Kiss József-ünnepélyt nagyszabású, mélyen szántó beszédjével a helybeli kereskedelmi kaszinóban husvéthétfő délután megnyitotta. A program többi pontja is fényesen sikerült. Mik Károly (a Jehova), Hirschmann Gyula (Egy reform. lelkes emlékezte), Az anyaszív kiváló ügyességgel szavaltak. Székely Tivadar: Zsidó motívumok Kiss József

költészetében című gondosan, tudással és nagy értelemmel összeállított értekezletét felolvasta Pálkai Jenő, Hoffmann Gyuláné úrnő pedig csengő énekkel interpretálta Kiss József két megzenésített költeményét (Tragédiák, Ó mért oly későn?) Reuter Lajosné úrasszony mesteri zongorakiséréte mellett. Az ünnepély, melyet nagyszámú közönség hallgatott végig, este hat óraker kezdődött s negyednyolcor végződött és kellemes hangulattal kellett a hallgatóság körében. A Kereskedelmi kaszinó ugyanekkor és ez alkalomból kifolyólag táviratilag üdvözölte a nagy költőt, mit Kiss József megható szavakban, ugyancsak táviratilag viszonzott.

— **Értesítés.** A Kereskedelmi Kaszinónak eddig revizió alatt volt könyvtára számos új művel gyarapodva ismét a t. tagok rendelkezésére áll.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Szépitő Egyesület vasárnap folyó hó 19-én a délután 2 óraker Muraközi Takarékpénztár r. t. tanácsstermében tartja közgyűlését melyre a tag urak ezuton is meghívhatnak. Az elnökség.

— **Allandó mozi.** A helybeli Heinrich-féle mozgószinbázban mult vasárnap A sárga csikó című darabot mutatták be két előadásban, óriási közönség jelenlétében. A felvételek nagyon tetszettek. A darab ugy kiállítás, mint a cselekvény beállítása tekintetében, versenyreható bármely külföldi filmfelvétellel. Husvéthétfőn A diadalmas szerelem dráma volt színen; megelőzőleg a szokásos apróságokkal.

— **Meghívó.** A »Zalavármegyei Általános Tanítótöulet« »Muraközi Tanítókör« 1914. évi XL. rendes közgyűlését május hó 9-én, szombaton d. e. 10 óraker Csáktornyan, az áll. polg. fű- és léányiskola tornacsarnokában fogja megtartani. A közgyűlés előtt 8 óraker az állami elemi népiskola II-ik fiúosztályában Thorday János áll. isk. igazgató-tanító a beszéd- és értelemgyakorlatból gyakorlati tanítást tart. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés a választmány működéséről. 3. Az olvasókönyvek című tételről felolvasást tart Men-csey Károly csáktornyai állami iskolai igazgató-tanító. 4. A közgyűlés elé tartozó folyó ügyek. 5. A jövő közgyűlés helyének kijelölése. 6. Esetleges indítványok. 7. Tagsági díjak beszedése. A közgyűlésre, melyet 9 óraker ünnepélyes »Veni Sancte« előz meg, a »Muraközi Tanítókör« tagjait, a társegyületet és tanügybarátokat tisztelettel meghívja Csáktornya, 1914. április hó 15-én Brauner Lajos körelnök.

— **Öngyilkosság.** Neumann Salamon szelencei kiskereskedő f. hó 14-én Csáktornyan önkéntesen véget vetett életének. Két pisztolydurranással oltotta ki életét a delelőlti folyamán ugyszólván gyermekek asszisztenciája mellett az izraelita temető mellett folydogáló patak partoldalán. Mire a halóság a hely színére kiszállt, Neumann Salamon már kiszenvedett. Neumann Salamon, ugy lát-szik, családi bajok kergették a halálba, mert feleségét a mult heten zavaros elméje miatt megfigyelés alá helyezték.

— **A sorozások ideje.** A sorozások Zalavármegyében április 22-én kezdődnek és június 19-ig tartanak. Csáktornyan június 8—12-én lesznek a sorozások Tóth István elnökölte alatt. A pertaki járásban június 15-én veszik kezdetüket a sorozások és 19-én végződnek. Itt a sorozás dr. Zakál Lajos elnökölte alatt folyik le.

— **Budorcsarnok-ünnepkör.** Budapest, VIII. Öllit. n. 18. és VIII. József-körut 28. Magyar iparművészek eredeti tervei alapján készült, modern burorok és teljes lakberendezések. — Az ország legrégibb és legnagyobb lakásberendező ünnepköze, fennáll a budapesti asztalos ipartestület védnöksége alatt két évtizede. Állandó kiállítás 120 mintaszobával a főváros elsőrangú látványossága Csarnoka nyitva reggel 8 órától esti 8 óráig.

— **Időjárás.** A ragyogó és verőfényes husvétünnep a lefolyt heten borúsra változott. Sőt annyira lehült szélől, esőtől, hogy meging csak fűteni kell. Sírúsnak, sajnos, igaz volt, amikor április második felére ily kedvezőtlen időjárást helyezett kiállításba.

— **Szivar-reform.** Hogy a szivarok ro-pogtatását megakadályozzák, husvétkor reformot léptettek életbe. Eszerint a britanikát, a trabukót és a regallitást ötosével sárgászürke kartonba csomagolva bocsjátják forgalomba. Ugyanekkor Mirjám nével uly cigarettát vezetnek be a trafikokba.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali)

f. évi március hó 17-én tartott 82-ik rendes közgyűlésen terjesztettek be az 1913. évi mérleget. Az előltűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1913. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek kor. 1.297.036,630-20 tettek ki és az év folyamán bevett díjak kor. 56.381,050-47 rugtak. Az életbiztosítási összegek osztályjártaléka kor. 22.566,540-30-vel kor. 398.114,196-97-re emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja kor. 7.515,715-11 tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükör-üveg biztosítást, a díjbevétele kor. 19,357.541,835 biztosítási összeg után kor. 33.068,512-87 volt, miből kor. 11.771,428-47 viszontbiztosításra fordítotott, ugy, hogy a tiszta díjbevétele kor. 21.287,084-40-re rugott és ez összegből kor. 15.425,174-22 mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesek való díjbe-televények összege kor. 160.198,898-15. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétele kor. 1.774,925-69-re rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétele kor. 982.230-6 tetti ki. A szállítmány-biztosítási ágban a díjbevétele kített kor. 7.340,807-26 mely a viszontbiztosítások levonása után kor. 3.362,470-05-re rugott. Károkkert a társaság 1913-ban kor. 50.202,042-11 és alapítása óta kor. 1.163.020,163-67 fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkura kor. 233.952,606-56 esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen kor. 15.504,719-08-ra rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály-szerinti nyereségtartalék, mely kor. 7.971,112-52 tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt kor. 4.948,531-56-re rug, továbbá felemelendő a 160.000 kor. rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással kor. 2.425,075-01 tesz ki. Részvényenkint 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az ideai átutalások folytán kor. 434.367,388-47-rol kor. 456.949,184-96-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatl. és jelzálogkövetelések K 105-861,710-28. 2. Életbiztosítás kötvényekre adott kölcsönök kor. 51.760,232-04. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök kor. 5.459,438-35. 4. Értékpapírok kor. 237.342,355-22. 5. Követelések államoknál és tartományoknál ko. 46.666,706-21. 6. Tárca váltók kor. 719,101-1. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával kor. 9.139,432-26 Összesen kor. 456.949,184-97 Ezen értékekkel 85 millió korona magyar értékre esik. — A »Minerva« általános biztosító részvénytársaság Budapestén — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyéb ágazatán kívül foglalkozik a kezesség- és óvadék- valamint az elmulajdonítás-, lopás-, hűtlen keze-lés- és sikkszázás elleni biztosítással, nemkülömben a versenylovak, telivérék és más értékesebb tenyészállatok biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezetett be hazánkban, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijli list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Burdnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Dobri navuki april meseca.

Od svih stranih su već prijave došle vu zemeljski ministerium, vu kojih nato određeni činovnici javljaju, da jesenska sětva dobro se kaže i lěpa je ostala pod snegom. Do vezda vu jesenski sětvi nęga nikakve falinge niti kvara. Samo daj gospodin Bog i nadalje takvo vręme, da svaki gospodar svojega skervavami žuli zasiuzęnoga kruha dobi.

Domaća živina je vnoo terpela vu veliki zimi, zato sad ju na bolšu koštu treba deti, jerbo drugač vozna marha neodnemore i nebude s njom moći protuletno delo predo sveršiti.

Paša se je već odprla. Predi kak marhu napasu pustimo, mora se popisati i onda previzitirati, jerbo betežno marše nęje smeti na gmajnu pustiti, da od ovoga zdrava marha neopadne vu beteg. Predi kak se marše na pašu pusti, od kraja navęk je potrebno suhum krmum nahraniti, drugač marše zeleno travu preveć hitro ždere i odtoga lahko sbežęa. Po deždju i po mrzlim vetru nęje smeti marše na pašu pustiti, po takvim vremenu marše se sprehladi i vu beteg opadne.

Ako smo još nę posejali protuletno silje, treba se požuriti, da za vremena vu zemlju dojde. Kuruze i cukorice je moći takodjer ov mesec sejati. Krumpira ov mesec sadiju, ako je nę preveć mokra zemlja. Pod karuzu i cukoricu dobro je treba zemlju pognojiti. Opet krumpir pak se nesme vu friški gnoj sadi. Pod ove stvari s rudnim gnojom moremo zemlju pognojiti. Sad se sęja lucerna, deteljica, bikaš, kuruznica i svakojačke trave.

Vu kuhinjskim vrtu sve je moći sejati i sadi. Ako imamo glavaticu moći ju je već sadi. Ako je vręme dosta se stopilo, moći je sejati vugurke, dinje i tikve. Šalata se skim predi mora posejati, da ju za par danov moći sirom rezsaditi, da imamo za vremena glavnatu salatu.

Vu sadovnjaku najsilneše delo je divjake većpiti. Čępiti je više vrsti moći. Rez-koliti divjaka nęje dobro, jerbo stakvoja malogda zraste stalno i zdravo dręvo. Najbolše je pod kožu čępiti, tak malo i gin-gavo dręvo nedobi veliko ranu i leži se zaraste.

Još jedenput previzitiramo svako dręvo i ako suhu kitje i zatehjeno spazimo, to odmah iz dręva doli posnazimo. Nemaren gospodar je on, koj je još gusenice nę sfondal i drevje počistil. Ako se izbilja još takov gospodar najde, naj se trsi, da skim predi to napravi, jerbo občinsko poglavarstvo bude presiljeno to na nęgov strošek odrediti i nemarnoga gospodara kotarskomu sudcu prejaviti. Kotarski sudac već navči takve neposluhne gospodare, da višeput nebudu to zaboravili.

Gorice se ofnaju, obręžeju i kak ravno vu dnešnjih novinah pišemo, predi kak potiraju moraju se jedenput dobro pospricati sa galicom, da si obranimo trsje od peronospore.

Vu pivnici, kak se topleše vręme skaže, vino se gene i počme još jedenput vreti. Takvi lagvi nesmeju zabiti biti, jerbo lahko obroci spokopaju i vino vuu scuri. Kad se vino vmiruvni, pretočiti ga treba.

Vu čmelcu slabese koše skup stepemo. Čmelam smu jako napomoć, ako jim đelane seti denemo vu koš. Koja familija ima pre-

malo neda, mora se cukorom hraniti ili pak malo meda vu koš deti. S jeduom rećjom, sad moramu na koše spametno paziti, da nam doli nedođeju.

Detelica.

Detelica po jednim semenu takodjer više lęt nosi plod, negdi ju za štajersko detelicu zoveju. Po naših zemljah rada raste. Detelica već bolje si zbira vu zemlji, kak lucerna ili grahorka, samo vu globuki i dobro pognojeni zemlji nosi izversten plod. Mrzlo vręmi i sušu ne trpi, takodjer vu slabi, moćvarni ili hanučni zemlji slabo raste.

Detelica samo drugo leto da hasna; prvo leto samo vu dobri zemlji i ako je povoljno vręme, zraste tak velika, da ju je vrędno kositi. Drugo leto redovito raste i dvaput obilen plod donese. Detelica tak zelena, kak i suha je prve kakvoće kрма.

Po detelici takodjer se popravlja zemlja kaki i po lucerni ili grahorki, jerbo po ovih bilinah zemlja više nitrogęna dobavlja i poleg toga po ovih je dobro sejati pšenicu ili žito.

Deteljicu ne sęjamo samu, neg svekš-noma s ječmenom, žitom ili zobjom i to nę samo zato se seja tak, da stęm lępše raste, neg i zato, jerbo prvo leto i tak neimamo odnje skorom nikakov hasen, barem nam ječmen ili druge vrsti sętva letinu naplati.

Zasęjno deteljicu najbolje brani ječmen ili hrz, ako najprotuletje sęjamo, na svaki naćin zemlja na jesen gliboku se mora gori s orati, to je tak hasnovito za detelicu, kak i za žitni klas. Naprotuletje se zemlja dobro mora povlaćiti, ako je pretrda, onda na plitvoma s orati i vu tak prepravljeno zemlju se poseja sa žitnim semenom dobro skup

Pripovest iz življenja hardjavoga brošća.

Postuvani čitatelji! Čitali jesmo već vu naših novinah, da bude letos hrošćovo leto, i to je bilo nakratkom. Zato sem ja nakanil obsirnije pisati, kaj bude nam za navuk i kratke čas. Dohadjalo je lepo jutro! tam na izhodu pokazala se je zorja, zacerlenil je zrak zlatom svetlostjum. Na sve strani širuju se svetli traki, koji preganjaju noćnu kmicu, koja se friško pomekne pred dohadajućim dnevom. Najprve zablščuju vrhunci goram zatim bregi i breščanjki, nazadnje pak ravnice. Vgaju se oglaš drobna ptica, zbudivša se iz sladkoga sna, zapovevle juterno pesmicu, i predrami takaj druge pajdaše, i po mali nastane ptićjega popevanja pun gaj. Na polju se zdigne škvorjancęk visoko pod nebo, i popeva mlo svoju pesmicu, a na njivi pak meri prepelica svojih pednjov. Veselo čustvo napunjava srdce vernoga poladelavca, kada čuje mile glase ptiću. Tam pri gaju poleg maloga grma oživise mravlišće. Neizbrojeno mravel drće sim i tam,

pak se pripravljaju na delo, kajti na zahodni strani je treba popraviti pravlišće. Suha veja, koja je opala iz bližnjega hrasta, njim je veliki kvar napravila i sada se spravljaju zidari, da opet napraviju na red. Nekoji se odpravljaju po hranu, koju su znašli včera, drugi pak ideju iskat kakvogta plena. Jeden mladi i čvrst mravec on pak ide na spregledavanje. Zavrti se nekolikokrat po mravlišći, potegeće ovoga i onoga pajdaša, zatim pak obrne na glavnu cestu, koju je su vgladile si mravle, poleg peškoga puta kojega proti gaju jesu napravili selćani. Vesel i zadovolen kilmle dale, pak si premišljava, kam bude obrnul, gde bude leži našel kakovu hranu. I ravno je srel pajdaše koji su vlekli glistu deždjovnicu, kćju je pogazil muž s podkovanimi škornji. Spotnimi obrazi se vpiraju žnjom, pak steška vlećeju to veliku živinu. Friško je naš putnik podraži da je su slabici, da njim takva živinica zavdaje tulikoga truda. Ali mu niti jeden nezameri toj njegovoj šali. Malo si odpoćineju zatim se pak poprimeju zmetnoga dela. Prvle,

kak se razideju, pital je jeden ovoga šaljivca, kam da je nakanil iti? Pod on hrast, na kraj gaja, odgovori mravec, pak kilmle:

»Srećen put! pak mnogo haska«, krićiju zanjim; »Gledi, kaj se povrneš do večera!« morebiti vas jošće pretećem, ako budete tak lezli po pužjem. »Odgovori mravec: i čvrsto koraći dalje, nemara zakupe zemle, niti sa luknju, koju je ravno na njihovoj cesti napravil miš, obrne okoli nje, krtorovnjak pak, kojega je naroval krt, prek preplazi. Vmišljenju na verne pajdaše, koji su strudom vlekli proti domu glistu deždjovnicu, spomene se s popevke, koju je glasno čital dijak šetajuć se mimo mravlišća:

Zidje drobna mravla	Dugi put napravi
Segurno si mravlišće,	Sto pednjov od doma,
Dan na dan si spravlja	Zblagom obloštena
Za stalnoet svoje hize.	Opet dimo priroma.

Zatim dojde do svojega cilja Pod moćnim hrastom, koji daleko okoli prestira svoje svrzi, leži kup kamenja. Već dugo časa ga

zmješano deteličko seme. Ako narede sėjamo, potrebno je 12—13 kg, ako pak s rukom onda 15 16kg. se mena na katastralno mekotu.

Kad si seme prebiramo, jako moramu paziti, da je čisto i da nega vu semenu grinte, ravno s bog toga nigdar neje smeti odnepoznanoga tergovca kupiti detelično seme. Na svaki način pak paziti moramu, da je zaklec s olovom zapečaćeni.

Vu našu zemlju i pod našu podnebinu najbolša je domača magjarska detelica svrhu toga neje vrédno nikakve probe delati svakojačkim pohvaljenim semenom, jerbo lahko si veliki kvar sami zrokujejo. Detelično seme, ako je samo moči i to vréme dopušća, rano naprotuletje se mora posejati, opet jako rano neje smeti, navék treba počekati, doklam zmrzlena zemlja odpusti.

Detelica navék pognojenim silju se sėja. Vu slabo i zmučeno zemlju zabavad sėjamo, jerbo vu takvi zemlji nemore rasti i razvijati se. Rudni gnoj je jako dober za detelicu, najbolje pak je zahvalna szuperfosfatu. Na hamučno zemlju, akovre vu takvo zemlju sėjamo detelinu, putrebna je i tak zvana kalisol, jerbo to jako potrebuje detelica, toga pak je malo vu hamučnim fundusu.

Njegovanje detelice vutem stoji, da drača i grintu za vremena sfondamu, zemlju pak tak naprotuletje, kak i na jesen dobro povlačimo.

Detelica ima jednoga groznoga betega, to pak je rak na korenju. Stoji pak taj beteg vutem, da na korenju se gomolji napraviju i detelica pomalem iznikne, uništi se. Proti ovomu betegu zavezda još nésu znašli nikakvo vračivo, zato ako se ov beteg skaže na detelici i već se je rezširil, najbolje je celo podorati i više lét na oni zemlji né detelicu povati, neg duže vremena nekakvo drugo silje sejati.

Detelica, kak to svaki gospodar zna je izverstna krma makar ju zeleno pohranimo, makar ju posušimo. Samo tuliko treba znati, ako ju zeleno hoćemo pohraniti, onda ju predi treba pokositi, kak vu cvét opadne, ako pak ju sušiti hoćemo, onda ju pokosimo, kad je već sva vu cvétu.

Plesniva detelica neje dobra i zdrava za marhu. zato ju tak treba spraviti i vu takvo sranjbu, gde se nemore vužgati, tojest splešniviti.

je dopelal jeden kmet, kaj bi posipal žnjim falat peškoga puta, gde je bil navek moker, prehitil je kamenje pod hrast i tak je ostavil, zakaj ga je ne razgrnul, to neznam. Kup se je pomali obrasel stravom i grmovjem, negdi i negdi je obrodila člena jagoda sladkim sadom. Naš mravec se je večkrat ovdih nahranil z jagodom, zato je i denes sim obrnul, kaj ti ga je put dopelal ravno na stran. Kada dojde do kupa obrazi, da velikoga kamena po kojem je svigdar išel gori, nega više na onom mestu.

Mravec nebudi len, zažene se on po drugoj strani gori. Vre je blizu vrha, na jedenkrat nekaj za sumi, zatim moćen tresk, zemla se strese, gornji rob se odkrhne, opadne zmravcom skupa dol, i pritom mu ve lik kamen potere zadnje dve leve noge.

Grozno zaboli mravilca; kakti zvezde mu zmigečeju pred očmi, zatim mu se stemni, i on omedleje.

Oletics Mátyás.

(Drugiput dalje.)

Protuletno špricanje trsov.

Zato se zove protuletno, jerbo za istinu naprotuletje se mora vćiniti, barem tri tjeodne predi, kak trsi potiraju Nešči segurno bude si mislii: »Pak zakaj bi to bilo potrebno?« Taki budemo na pitanje odgovorili, zakaj je vrédno i potrebno rano naprotuletje trse špricati, zakaj si već posla zavgamo s tak zvanim »slépim« špricanjom.

Ovu prvu špricanje brani najbolje, da se peronospora po goricač nerezširjava. Lanjsko listje, šibje i sve kaj se okolo trsa natepe sve more oskvarjeno biti sa speronosporom. Od peronospore klice na listju i na drugim smetju prezimiju i naprotuletje kad je već jedenput takvo vréme došlo, da ove gobe moreju razvijati, opet na novoma se počneju ploditi.

Da to zaprćimo nepropustivno potrebno je naprotuletje skim predi jedenput trse špricati. Kak se gorice otvoriju, ili barem tri tjeodne predi, kak potiraju trse, okolo trsov zemlju, kolje 3%, bez vapna galicom dobro pošpricati, jerbo ovak se puno bolje branimo proti peronospori, kak da jedenput već trse potira i listjiće ima.

Pokehdob pak zavezda još néga straha, da se trse popari, batrivno moremo na svaki hektoliter tri kilogramov galica deti. To je lahko i fal delo i po ovim špricanju uspjeh nikada nezaostane. Naravno, da po ovim slépim špricanju, nesmemo zamuditi ili zaostati sa redovitim špricanjom. Dokazano je, da po ovim slépim špricanju po leti vno go menje brige su imali sa peronosporom i gorice puno su lepše ostale, kak one, gde su još né probali ili né su prerazmili, zakaj je potrebno ovo protuletno špricanje. Koji su to već jedenput probali, oni stém već nigdar nebudu zaostali. jerbo su taki prviput prepoznali, da to je jako hasnovito goricam. Razmi se, ako se peronospora već vu kličju uništi, nigdar nebude mogla se tak hitro povati i strahoviten kvar zrokovati, kak tam, gde to nečeju prepoznati i proti nevolji se ovak braniti.

Premenjba manjkajućih trsov. Ova stalna nevolja negda sbilja nav eliki kvar je gospodaru goricač. Po nekojih mestah vno go stari trsov se posuši ili pak već nikaj nerodiju, ovi si skim predi moraju premeniti i na staro mesto friške trse posaditi. Prazno mesto ili takvi trsi koji već plod nenosiju, né su na hasen gospodaru, jerbo mu to nikakov interes ne nosi.

Ako trse premeniti hoćemo, najbolje je grabe već na jeden skopati. Graba široka i gliboka mora biti i tak skopana, da se zemlja premeni, tojest da odsgornja nadno dojde i preobrnjeno. Ako na starim mestu još kakvo korenje se najde, to se sve mora vno scistiti. Opet paziti moramu, da od drugoga trsa korenje ne dojde k mladomu trsu, jerbo lahko se pripeti, da stari trs vu hranu od mladoga secca i ov nemore živ ostati.

Za saditi su najbolši dvé leti stari vćepšeni trsi, koji dosta i lépo korenje imaju. Kakvo gud fal robu neje smeti saditi, jerbo lahko nas puno više bude koštala, kak dabi odmah izverstne i morebiti malo dražeše trsi bili posadili. Kad se jedenput miadi trsi primeju i počneju rasti, podjednoma je treba nanje brigu imati, ako hoćemu, da nam kakvoga hasna doneseju. Svaki zna, da to vno go penez košta, ravno zato neje smeti je potlam zapustiti, neg svako delo k vremenu je potrebno zveršiti.

KAJ JE NOVOGA?

Otrovne su pesme moje. . .

Otrovne su pesme moje —
To ne more drugač biti. —
Em u život moj — ti draga
Ne prestaješ otrov biti.

Otrovne su pesme moje —
To ne more drugač biti. —
Srce mi je puno gifa. . .
U njem moja draga — i ti.

Kutnyák Márton
Budapest.

— *Prosimo naše poštavane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplate zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Nemški cesar vu Budimpeštu.**
Vu diplomatskim okrugu je takov glas, da Vilmos nemški cesar opet bude pohodil našega kraja i to zavezda vu Budimpeštu. Po priliki kad iz Korfu dimo bude putuval i vu Bukarestu hoće Károly rumunjskoga kraja pohoditi. Ako to tak bude, onda i Ferenc Józsefa bude pohodil, koj ovu vréme vu Budimpeštu bude stanuvao, jerbo letošnja delegacija tam bude razpravu imala. Vu ovim položaju i Ferenc Ferdinand takodjer vu Budimpeštu dojde. Nemški cesar vu svojem putovanju zišel se je sa taljanskim kraljom pohodil je našega kraja vu Bescu, grčkoga pak vu Atnu.

— **Rimotec papa je zdrav.** Nekak je takov glas počil po svétu, da naše rimokatoličke vere glava, rimotec papa je opet betežen. Ovaj glas neima nikakov fundament, jerbo papa se dobro čuti i svoje službene posle s veseljom upravija. Dan, na dan dojdeju iz očloga svéta vu Rim hodočastnici koje radostno prejimle gori i sradostjom je blagoslavila. Papa se niti najmenje ne tuži po ovim velikim poslu, da bi truden bit.

— **Nesreća na morju.** Dalko na sevrnu, gde je pred dvemi létmi tak nesrečno vtunula Titanic ladja i gde se tuliko ljudstva potopilo, opet se velika nesreća dogodila. Ujfunlandski ribari s višemi ladjamisu med strahovitne ledvene brege došli i vu velikim vihru ladje se je jim med ledom tak spotrie, kak mali orehi. Pomoći néga bilo, vu strahovitim vihru i snegu uti pomisliti neje bilo moći, da bi se siromaki smrti obranili. Nekeje ladje sa se žurile, da napomoć budeju nearcnikom, ali niti blizu su né mogle dojt. Kad je viher se malo polišil, za tri dane su stopram mogli snekojim čunom do mesta dojt. Na ledu su vno go mrtvih našli, koji su med strahovitim mukami tam pomrzli. Našli su još i nekojih živih, koji su se tak sprehladili, da nemoreju vu životu ostati. Ovi su povedali, kakve muke su terpeli vu strahovitim vremenu. Stosedemdeset i dva mrtvih su našli.

— **Ruski špion.** Jandrics Sándor rusom je špion po Monarchiji tak dugo doklam su ga vlóvili. Né sdavnja, kak smo to već pisali, odsudili su ga na više lét rešta i zapri su ga poleg Graca vu karlani soldački rešt. Ove dane rusi su ga iz rešta šteli vno vkrašti i prék ruske granice spravili. Osnovu su prijavili i poleg toga neje moglo se to sgoditi.

Nekoji dan više nepoznatih je došlo vu Gradec i tam vu jedni gostijoni ruski su se počeli spominati. Jedna kelnercica koja je više lét vu Ruskim služila poslušala je, kaj se nepoznati ljudi spominaju, koji su niti najmenje né mislili, da bi je što razmil. Tuliko je pozvćedila, da jednoga špiona hoćeju iz rešta vno vkrašti. Kelnercica je žurno to policiji naznanje dala.

Kak je to soldačka vlast naznanje do-

bila, Jandricsa su odmah vu željezje deli vu drugo celu zapri; oko resta pak su duplišno strážu nastavili.

Ovak su ga šteli vun dobiti: Pripravenoga automobila su imali, s kloroformom su šteli strážana zamamiti. Jandrics je već dobio naznanje, kad budeju došli ponjega, zato je već nato pripraven bil. Prerezal je željezne gatre i po jedni spleteni vuži bi se bil doli spustil vu automobil, na kojim bi bili hitro se odpejali.

Jedno noć pred reštom postal je automobil i kad su putniki nikakvo zlamenje ne dobili iz resta, hitro su odirali. Straža je odmah se zanjimi pogнала, ali automobila ne je mogla dostići. Odmah su telegrafirali na sve strani, ali do vezda ne su mogli automobilu na trag dojt. Soldačka vlast zavezda neče još vun dati, kak se je to sve dogodilo, jerbo tak misli, da po tajnim putu predi dobi vu ruke one, koji su to tak lěpo šteli složit i špiona kaštige mentuvali.

— **Nesreća vu hotelu.** Strahoviten ogenj je bil minući četrtak vu Bostonu. Vužgal se Melvin zvani hotel i plamen se tak hitro rezširil po velikim stanju, da su gosti i službeniki ne mogli svi za vremena pred ognjov vun vuju. Sedem person je vu hotelu zgorelo, više pak su iz visokih stokov doli poskakali i na vulici su se zatukli. Jednoga gosta nemoreju najli i zanjega tak misliju, da je takodjer med ruševinom mrtev zaostal.

— **Vilmoš hoče vojsko voditi.** Vu Albaniji samo nemore mir nastati. Vilmoš Albanski kralj odlučil je, da sam bude šerege vodil proti grkom, koji još niti vezda nečeju ona mesta sprazniti, koja su europski vladari Albaniji odredili. Vilmoš s oružjem hoče ova mesta k Albaniji prekopiti. Još smirum hodi okolo nas jeden grozni boj, kak mačka okolo vruće kaše.

— **Fiškuš i hajduk.** Vu aradskim reštu vuzmene svetke se je jeden hajduk bolje napil, kak to tamošnji hižni red dopuška. Dobro nakladnjeni človek sbantuval je ovojeja stražamestra. Svrho toga su grobjanskoga hajduka pred fiškuš predstavili. Fiškuš je počel špotati hajduka, koj je vu serditosti zmeknul vun noža i zaletel se je na fiškuša da ga doli vpiči. Vu sobi na sreću ga više nazočnih bilo, koji su nevarnoga človeka zavremena pograbil i vu rest zaprili.

— **Prehičeni čun.** Poleg Fiume Miletica József ležak pomagal je jednoga čuna od brega, vu kojem su tri financ i jeden mariner sedeli. Na čunu su šteli vu Lukovó se peljati. Miletics kad je odrinul čuna, sguibil je ravnotežje i opal je vu čun, koj se je tak prehitil i svi su vu morje opali. Miletics i Tomljanovics Károly su se vtopili, druge su srečno vun potegli.

— **Doli je opal iz lokomotiva.** Iz Miskolca pišeju, da poleg Emőd občine s lokomotiva je doli opal Klein Béla mašinista. Siromak človek, koj pet dece i ženu ima, tak je nesrečno pod vlak došel, da su mu kotači obedvė noge odresali. Odmah su ga šteli vu miskolcski spital spraviti, ali jim je već naputu vumrl.

— **Pogazil je vlak.** Jarotkai Lajos spetnajst lět starim sinom proli Ujvidéku je išel med šinjami. Zanjimi je sečelom jakostjum se žuril proti Budimpeštu brzovlak. Kad su spazili već je prekesno bito. Lokomotiv je obedva pograbil. Kotači su Jarot-

kain glavu odrezali, sin pak je tak se spotukel, da je i on vumrl. Neje dobro med šinjami putovati.

— **Zverokradljivci.** Poleg Arada Tót-várd občine hataru vu grof Hunyady Károly šumi žandari su sedem zverokradljivce našli. Kad su žandare spazili, odmah su počeli nanje strėlati. Drevje je branilo od kugljih žandare, koji su takodjer počeli strėlati na tate. Gregoling Vazul je mrtev se zrušil doli, nato su se drugi predali.

— **Soldat kakti krvolok.** Latzkó Pal dvajstipet lět star soldat skočil je do 72-ga regimenta. Vu Nagyszombatu na kolodvoru vu službi stojeći žandar je spoznal zdenčerca i štel ga je vloviti. Latzkó je hitro zmeknul vun revolvera i tak je streilil žandara vu glavu, da je siromak bez reči mrtev se zrušil doli i nato je od bejzal. Krvoloka na sve strani iščeju. Govori magjarski, nemški, totski i englezki, jerbo je više lět se vu Ameriki potepal.

— **General i regruta.** Uzbujen prikaz se dogodil v nedelju popoldan vu Fiumi. Jeden Francez Paskval zvani fumeiski rekrut neje po propisu bil obleceni. Salis Sevis János general je to spazil i odmah je kaebi pozval jednoga firera, da naj odtira dečka vu kasarne. Kad je to firer štel zapoved zveršiti, grob rekruata skočil je generalu i vu prsa ga je tresnul. Zatim pak je potegel vu bajonet i stēm se je navalil na generala. Na sreću je firer tak blizu stal, da je mogel generala obraniti. Vudril je sabljum rekruata po ruki, da mu je odmah bajonet odletel. Puno ljudstva se je skup zišlo i vu mešariji je soldat odbejzal. Odišel je na stan roditeljev i tam se je hitro vu civilsku opravu obležel. Kad je patrola došla, samo opravu je našla. Potlam su ga detektivi vlovili i vu soldački rešt odegnali.

— **Zagrebački nadbiškup je na smrt betežen.** Četiri lět je već zagrebački nadbiškup, dr. Posilovics György, betežen. Sad mu je jako zlo. Stari beteg na bubreki se mu je opet ponovil i smirum je vu veliki vručini, poleg toga pak nemore nikaj spati. Več je tak odslabil, da svako vuru se nadjaju mu smrti. Dr. Bauer Antal nadbiškup-koadjutov odredil je da vu sveju cirkvah bogu budu molili za Poszilovicsa.

— **Krvolok otca.** Poleg Zára Cuclics občini Silistriu Antics Peter zemeljski pospodar na smrt je streilil svojega pravoga otca. Krvolok više tjednov se je skital po morju na jedni barki. Minući petek je vu Fiumu došel, tam su ga detektivi spoznali i odmah su ga zatvorili.

— **Let.** Kosztescu Demeter hunyadvarmegijski rumunj već je dugo vremena se svajual s punicum. Zadnjiput se je opet posvadił s punicum, koja je vu svaji pograbila lonec kropa i zeta snjim poljala. Kosztecju vu serditosti pograbil je botu i tak dugo je tukel punicu doklam je život čutil vunjoj. Punicica je vumrla, zeta pak su žandari prijeli pod obrambu.

— **Něga bilo pomoći.** Dugo lět je beteaguval Csapó András gyomaiksi gospodar. Nekoji dan odpejal se je vu Budimpest i tam se dal s jednim glasovitim profesorom previziterati. Professor povedal mu je, da za njegov beteg něga vračtva i pomoći mu nemore gospodar je dimo odputoval i odžalosti je vu zdenec skočil. Vtopil se je.

— **Krvna kupelj vu postelji.** Bodnár váncsodski gazda jedno jesenko noć nupočinek je odišel s ženom. Vu posteljiju

je počel kušuvati i kak je to delat, jedeput samo seme s pod vanjkusa britvu i zarezal je ženi šinjaka. Kad videl, da je žena mrtva, zarezal je i svoj požirak i stēm je skočil vun zdenec. Susedi su to spazili i Bodnara su živoga vun potegli. Taki su ga vu špital spravili, gde su mu strahovitno ranu vzcračili. Sad je bil svrho toga kod nagyváradskoga sudbenoga stola. Siromak Badnár sguibil je mladu ženu i mesto toga dobil je deset lět rešta.

Automobil.

Hej letiju nova kola,
Gospodina Šarca.
A on tira i povozi,
Putom patku jarca.

Groziju se, on ne mare
Samo kak blisk vozi —
Da ga nebi dostignuli,
Ni svi grčki boži.

Ravno juri, ravnom cestom
Prah se zanjim diše...
A on trobi da sve ori
Kaj je selu bliže.

Jenput jednu staru babu
Pred sobom zapasi,
Pak se hoče, da se ogne,
Da nje ne pogazi.

Al ne more ravnat čvrsto,
On vuz ruku slabu,
Pak s svojim novim autom —
Sruši se vu grabu.

Kutnyák Márton
Budapest.

Nekaj za kratek čas.

Agent: Tak vam to ide dragi grad!
Ako si zutra jednu nogu poterete, dobite
tako plaćeno od naše banke desetjezer korun.
Ako si pak za tjedan dana drugu poterete,
dobite dvajstijezer korun. Ako si pak
nazadnje šinjaka poterete, dobite od kase
peldesetjezer korun — i vi ste sada naj-
srećneši človek na ovim svētu!

Jurek: Da znaš moja Barika! Da te
ja tak, joj da te ja tak i tak rad imam, da
budem te uvěk na rukah nosil, da budeš
mi žena.

Barika: Kej bi se ti to tak zmenom
mučil. Ja sem ti zmethka, kupi mi rajši
jednu kočiju skonji.

Gospa srdito služkinji: To je
pak itak drzovitost Anna! Je već, kak pol
vure, da se spancira jeden ulaner tu pred
našimi okmi!

Dekla: Aj — ha! Tak mi to stopram
ve dojdeju povedat?

Dva prekurca na putu.

— Dojbro jütro brot!
— Bog i — ali jos sem nej tvoj brot!
— Kak mi to praviš, zakaj?
— Oženu sem se.
— Toj je dojbro.
— Toj nej dojbro.
— Ka bi to nej bilo dojbro?
— Ka sam pa dobu hüdo babu!
— Jo res, toj je nej dojbro.
— Toj je dojbro! Ka je pa hajzicu
prenesla.

— Toj je dojbro.
— Toj nej dojbro, kaj je pa hajzica
zgorēja.

— Hüj! Toj je zlon.
— Toj je nej zlon. Ka je baba notri
tüdi zgoréla.
— No pa toj je dojbro!
— Jo res, toj je dojbro!

Gabona árak. — Csona žitka.

mmássa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	21 50—
Rozs előtrudó	Hrz	16 00—
Árpa	Ječmen	14 20—
Zab	Zob	14 00—
Kukoricza	Kuruza suha	14 00—
Fehér bab új	Grah beli	17 00—
Sárga bab	„ žuti	16 00—
Vegyes bab	„ žmésan	15 00—
Kendermag	Konopljeno seme	18 00—
Lenmag	Len	19 00—
Tökmag	Koščice	24 00—
Bükköny	Grahorka	17 80—

Az Arpad-utca 3. sz. házban egy

nagy pincze

kiadó.

Bővebbet **Strausz Sándor** könyvkereskedésében.

A koncentráló kötkarikás Es-Ka kerékpárunk által cca. 40%.

erőkilejtést megtakarít.

A legfontosabb ujdonság.

974 1-5

Egyedüli árusítás:

Králl Mátyás, Csáktornya.

Szőlőoltvány!

Eladó a legjobb fajokban I-ső oszt. minőségben 1 és 2 évesek; továbbá direkt termő piros Delaware, valamint Tokaj-Hegyaljai, gyökeres Riparia Portális és kítűnő borok jutányos árban kaphatók

Molnár Mihály, szőlőszántói lakosnál. Arjadrák Ingvon!

981 10-10

Fontos új törvények!

AZ UJ SAJTÓTÖRVÉNY az életbeléptetési és végrehajtási rendelettel. Bő jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal ellátva, ára 2 korona.

Az UJ VÁLTÓTÖRVÉNY és a Nemzetközi váltójogi egyezmény. Kaphatók

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyv- és papirkereskedésében Csáktornyan.

Világos,

hogya a kávé íze és az illata nagyrészt a felhasznált kávépótléktól függ. — A háziasszonyaink tehát csak a „Valódi” : Franck:-ot a „kávédaráló“-val választják.

Mag. sz. 89/26118

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotice vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornyan

paros és kereskedő előfizetőink cégtől a rovathoz díjmentesen kőszöljék

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

iparos és kereskedő előfizetőink cégtől a rovathoz díjmentesen kőszöljék

Bőrkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya	Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Csáktornya Arpad-utca	Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya	Vendéglők: Hajas József Csáktornya Pecsnik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusácz Alajos Csáktornya Deutsch Zeigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bogala István vendéglő Csáktornya »A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Borbély és fodrász: Hádasdi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya	Fényképész: Ifj. Kovács István Csáktornya	Kőfaragó és sirkőkészítő: Tersztenyák Bódog Csáktornya	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Mézskalácsos és viaszgyertyaöntő:	Férfi szabó: Ivácsics Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya	Mészáros: Antonovics József Csáktornya	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Tihanyi Mihály Damása	Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (közén, fűszér, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mráz J. Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Stráhia Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadka Toplák György Drávaiklós	Órás- és ékszerész: Pollák Bernát Varasdin	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Butorraktár:	Kávéház: Hajas József Zrínyi kávéháza Csáktornya Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya	Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Horák Ödön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya		Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városház épület		Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Meskó Bálint Csáktornya		Uri- és nöldivat, játék- és díszműárú: Kelemen Béla Csáktornya	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.
Divatárúház: Liszt és Brodnyák Stridóvár		Vaskereskedés: Bernyák Károly utóda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya	»A vasúthoz« Singer Salamon, Kiszabadka Séjtőry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Kovács Mihály nagyv. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentliona Fejeltöcsk András Budapest, VII., Kisújlák-ter 18.

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUSZ SÁNDOR Csáktornya

LEVELEZŐ-LAP ujdonságok

művészi kivitelben nagy választékban kaphatók:

(Fischel Fülöp) STRAUZ SÁNDOR
könyvkereskedésében.

Egy jó karban levő és jóformu

szikvizgyár

eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

6-10 **Elsőrendű menyasszonyi ke-lengyék, összes fehérenemű árúk u. m. vásznak és asztalmunk legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők**

Deutsch Lázár áruházában, Varázdin, Vetrovičev-trg 16. - Telefon 42.

Nagy választék szőnyegekben!!!

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rakóci-utca hízó broj 18. polog Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

v a p n a .

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cienu. Koji treba cieli vagon dobi vapno čisto fal.

Tržim takaj razciepana suha bukova drva i lapora na vagu.

668 26-*

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy Varázdin levő

ruhafestő és vegytisztító műhelyem

részére Csáktornyan gyűjtőtelepet létesítettem.

LÖWENSTEIN BERNÁT,
Rossuth Lajos-utca 9. szám.

Női-, férfi- és gyermekruhák, egyenruhák, függönyök, szőnyegek, bundák stb. stb. kifogástalanul, tisztítatnak és festetnek.

Minél számosabb megbízást kérve, maradok teljes tisztelettel

Dorner Lajos, Varázdin.

672 1-3

Ujdonság!

Paganini hegedü-zongora

a legnehezebb hangversenydarabokat művésziiesen játsza.

UJDONSÁG! Mozitulajdonok! A gépész igen könnyen kezelheti a zenélő-gépet és a képekhez való darabokat választhatja. — Villamoszongorák, Orchestrionok, Phonola, Ducanola, 700 koronától feljebb. — Zongorák, pianinók, harmoniumok olcsó áron, részletfizetésre, jótállás mellett.

Helyettesít egy egész zenekart.

Szállodák, kávéházak, vendéglők, éttermek részére pénzbedobással. — Rövid idő alatt letörleszli önmagát.

SCHMIDT EDE CSÁKTORNYA.

felséges ízű fehér vagy arany sárga csemege mézet 5 kg.-os csinos postadobozokban 10 K-ért szállít bérmetve a

„MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezete, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

Hirdetmény.

Alulirt királyi közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy Mezei Simon csáktornyai lakos megkeresése folytán, az általa Leitinger Román vardersdorfi lakosnak eladott, de az által át nem vett egy waggon tengeri az 1875. évi XXXVII. t.-cz. 351. §-a alapján

tolýó évi április hó 20-ik napján délelőtt 11 órakor

a csáktornyai tárházak raktárhelyiségeiben megtartandó nyilvános úrvéresen a legtöbbet ígérőnek készpénztetés ellenében eladatni fog.

Csáktornyan, 1914. évi április 14-én.

8711—1

Dr. Isoó Victor
kir. közjegyző.